MIELIPIDE

Palveluyhteiskunta kuulostaa hyvältä, mutta se taitaa olla samanlaista sanahelinää kuin muukin poliittinen kielenkäyttö. **KOLUMNISTI SEPPO VUOKKO**

Veroista

Jyrkille, Jutalle ja Janille. Yli 70 000 euroa tienaaville palkansaajille ja eläkeläisille vähintään kymmenen prosentin veronkorotus. Ei ruuan alviin eikä maa-ja omaisuusveroon.

Ei nimimerkkiä

Suomiko kaatopaikka?

Evira ei kuulema ota kantaa, mitä jäteruokaa Suomeen saa tuoda. Asia kuuluu muka kunnalle. Kunnan mukaan ei. Siis kenelle asia kuuluu?

Vastuuta

Direktiivi

Kieroille herroille, politiikoille ja päättäjille pitäisi asettaa direktiivi ja tiukka valvonta. Palkitsemiset pois.

Ei nimimerkkiä

Tarkkuutta

Etukuormaajan kauhan ostajat tarkkana, mitä myyjä ilmoittaa painoksi/tilavuudeksi kauhalleen ja miten mitattuna.

Pettynyt ostaja

Jalostuksesta

Ainakin meille Faba ilmoitti heti alkuvaiheessa, että 20-25 prosenttia sonneista otetaan jalostukseen, ei jokaista genomitestiin päässyttä. Pakko olla karsintaa.

Ay

Faban ”palvelut” huononevat jatkuvasti. Maksut nousevat salaa jäsenille ilmoittamatta. Jasulla ei merkitystä, kun sonnien saanti liian rajallista.

Ei nimimerkkiä

Tuontipuu

Suomen ulkomaankauppa alijäämäinen metsäteollisuus osasyyllinen, vaikka jatkuvasti tuontipuu on kotimaista kalliimpaa. Toiminta verrattaessa maanpetokseen.

Pettynyt

Lunta

Ilmastonmuutosopettajat rummuttivat muutama vuosi sitten, että kohta Jyväskylässä on Helsingin ilmasto. Kauhistus! Sittenhän Jyväskyläkin hukkuu lumeen.

Kolaaja

Palautetta

Hieno kirjoitus Eelalta liittyen kauppoihin, jotka näyttävät ilmiselvältä korruptiolta. Ja vihreiden Hautala siunaa tämänkin.

It is dark

Kiitos Sari Sillantaka asiallisesta tekstistä (MT 22.2.). Loistovastine tiettyyn kolumniin.

Maaemo

Kuuluu kaikille

Ympäristö- ja lfa-tuki kuuluvat kaikelle peltoalalle Suomessa! Miksi oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus on niin vaikeaa kansallisessa tukipolitiikassa?

Ei nimimerkkiä

Valmis rakenne

Metsänhoitoyhdistystoiminta ollut tähän saakka Suomen ja metsätalouden etu. Pieteettiä muutoksiin valmiissa rakenteissa.

Jäsen Pentti

Reilua kauppaa

Lihatalon voitto 0,45 prosenttia, kaupan 23,4 prosenttia. Että joku voikin olla reilu?

Ei nimimerkkiä

Eri säännöt

Suomessa laki: saastuttaja maksaa. Venäjällä, jos he saastuttavat, suomalaiset ja EU maksaa. Nyt taas lannoitetehtaan mokaan 200 miljoonaa euroa.

Pikku rahaa

Kehitystä

Maatalous kehittyy. Maitotiloja 11 000, sitten 400, sitten 200 ja siunatuksi lopuksi sata suurtilaa. Olkaa tyytyväisiä.

Korvamerkki

LUKIJALTA

KARI SALONEN

Taimikon alkukehitystä tulee seurata tiiviisti ja tehdä hoitotoimet ajallaan, kirjoittaja toteaa.

Kemeratuki palkitsee huonoa metsänhoitoa

Kemeratuki palkitsee huonoa metsänhoitoa: Olen samaa mieltä tutkija Juho Rantalan kanssa (MT 20.2.2012).

Hyvän taimikon aikaansaamisessa ensimmäiset vuodet ovat erittäin tärkeitä riippumatta siitä minkälaista uudistusmenetelmää käytetään. Pienillä taimilla voi olla monenlaisia alkuvaikeuksia kuten heinittyminen, vesakoituminen, myyrät ja hirvet. Tämän takia taimikoiden kehitystä tulee seurata tiiviisti sekä tehdä kulloinkin tarpeelliset hoitotyöt ja taimien täydennykset välittömästi.

Valitettavasti näin asia ei läheskään aina ole, vaan alueelle tarkoitettu taimiaines tuhoutuu varhaishoidon puutteen takia. Myöhemmin kohteelta saadaan energiapuuta kemeratuella mutta hyvää oikeaa puulajia sisältävä taimikko on usein menetetty.

Olen tehnyt tilallani metsä- ja metsänhoitotöitä jo 50 vuoden aikana sekä seurannut alaa eri tietolähteistä. Itse olen tehnyt varhaisperkauksen aina sekä varsinaisen taimikon hoidon ajallaan ja olen varsin tyytyväinen taimikoiden ja nuorten metsien tilaan. Näin toimien energiapuuta ei tule, kasvaa teollisuudelle sopivaa puuta.

Kun taimikko kuitenkin perustetaan joko istuttamalla tai luontaisesti maanmuokkauksen jälkeen ja jätetään sen jälkeen oman onnensa nojaan, myöhemmin tehdyllä viivästyneellä taimikonhoidolla kemeratuella tulos on huono.

Jos halutaan hyviä taimikoita ja tuottavia metsiä tulevaisuudessa, taimikon varhaishoidon tuki tulee palauttaa esimerkiksi veroetuna, kuten se oli ennen pinta-alaverotuksen aikana.

Puusukupolven kiertoaika on pitkä, siihen sopii huonosti joka hallituskaudella tehdyt muutokset lakeihin ja verotukseen.

Tavoitteena tulee olla hyvälaatuisen puun tuottaminen jokaisella hehtaarilla mahdollisimman pienin kustannuksin. Kemeratuki nykymuotoisena ei tosiaankaan edistä hyvää metsänhoitoa.

Käytännön metsänhoitaja

Maakuntamalli ei toiminut Kainuussa

Jos aluksi hieman purkaisi tuntoja. Viime aikoina Maaseudun Tulevaisuutta lukiessa on alkanut hieman tympiä, miten yksioikoisesti lehdessä tuomitaan kuntauudistusselvitys. Puhutaan vain kuntakartasta niin kuin siinä ei olisi mitään muuta. Puhumattakaan että laajasta pumaskasta voisi löytyä jotain myönteistä.

Voisitteko lukijat vilkaista selvityksestä vaikka vain oman alueenne osiota. Siitä saattaa hyvinkin löytyä perusteita vakavammille pohdinnoille.

Selvitys on ensimmäinen vakava aloitus pohtia Suomen julkishallinnon tilaa ja toimintoja pitemmällä tähtäimellä. Puhetta kyllä on piisannut, että jotakin pitää tehdä, mutta kun joku sen aloittaa niin heti syntyy kauhea äläkkä. Anteeksi entiset kuntaministerit, mutta pitkän aikaa toimintanne on ollut kivaa harrastelua.

Maaseudun Tulevaisuuden pääkirjoituksessa 22.2. tuodaan esille maakuntahallinto vaihtoehdoksi kuntauudistuksille. Oikein professorin (Arto Haveri) kuvalla ja mielipiteillä terästettynä.

Me kainuulaiset olemme kokeilleet viime vuodet maakuntahallinnon ihanuutta ja jäljellä ovat velkaisena savuavat rauniot. Kaksi valtuustokautta jatkunut kokeilu päättyy tämän vuoden lopussa. Maksettavaa riittää vielä lapsillekin. Olin itsekin alussa kokeilun kannattaja. Vähitellen siihen alkoi kuitenkin kerääntyä eri puolilla maakuntaa epäluulon painolastia, joka lopulta kaatoi koko paatin.

Maakuntamallin yksi epäkohta oli siinä, että samat luottamushenkilöt toimivat kuntien ja maakunnan päättäjinä. Maakuntahallinnossa olisi pitänyt ajatella kokonaisuutta, mutta samalla kertaa luottamushenkilö saattoi kiskoa köyden toisesta päästä kuntaansa päin.

Toinen ongelma oli kuntien erilaiset mahdollisuudet selvitä maakunnan maksuosuuksista. Kun toisessa kunnassa niihin ei mennyt edes kaikkia maakunnan hoitamiksi sovittujen tehtävien valtionosuuksia, toisessa kunnassa sitä piti rahoittaa verotuloilla.

Joillakin taas oli käsitys, että maakuntamalliin siirtyminen tarkoittaisi kaikkien silloin voimassa olleiden toimintojen pitämistä ennallaan. Tottahan niitä oli pakko järjestellä uudelleen ja siitäkös se metakka alkoi.

Olen joskus kuullut ajatuksia maakuntahallinnolle myönnettävästä verotusoikeudesta. Toivottavasti meitä varjellaan maakuntahallinnosta ja ennen kaikkea maakuntaverosta. Ei tarvita professorin viisautta tajutakseen, että mitä useampi haavi, sitä korkeampi kokonaisveroaste. Jossakin tulee vastaan piste, jolloin verotus kohoaa tasolle, joka alkaa mädättää koko järjestelmää.

Toivon asioita katsottavan realistisesti ja tehtävän sen mukaisesti johtopäätöksiä, vaikka ne veisivät joiltakin henkisinä kainalosauvoina käytettäviä luottamustehtäviä.

Matti Korhonen
rajavartija evp
Sotkamo

Jokainen voi joutua kiusatuksi

Yleensä koulukiusaamista pidetään oppilaiden välisenä ongelmana. Myös opettaja voi olla koulukiusaaja. Kiusatulla on paha olo, siksi pienikin ystävällinen ele antaa voimia jaksaa eteenpäin. Juuri sinä voit olla se elämän lahja, jota kiusattu tarvitsee.

Kiusaamisesta ei saa vaieta, siitä kertominen on auttamista. Useimmat antavat arvoa niille, jotka asettuvat heikomman puolelle.

Meidän tulisi arvostaa niitä erittäin lahjakkaita opettajia, jotka osaavat luoda me-henkeä koko luokalle, kaikille oppilaille. Sellainen opettaja on oppilaan ja kodin kannalta oikea aarre, suorastaan kultakimpale, lahja koko yhteiskunnalle.

Kun opettaja osaa nähdä oppilaiden parhaat puolet ja kannustaa oppilasta juuri oikeassa tilanteessa, viesti menee oppilaan sisustaan positiivisina ajatuksina. Kun rakennetaan toimivaa yhteisöä, sinne tulee viestiä positiivisia asioita.

Positiivisuus tuottaa positiivisuutta: Minä olen etevä matikassa, minä soitan hienosti pianoa, minä laulan hyvin, minulla on hyviä kavereita, opettajani on ihmeellisen hyvä, minä olen hyvä urheilussa jne. Tämä on oikeastaan kylväjän ohje; sitä niität mitä olet kylvänyt.

Koulukiusaamista tapahtuu jokaisessa koulussa, myös opettaja voi joutua koulukiusaamisen uhriksi. Nuoret ovat säälimättömiä siinä suhteessa. Niinpä koulukiusaamiseen tulee puuttua jokaisella sektorilla.

Opettajan sana on painava, hänen tulee olla auktoriteetti. On tärkeää rakentaa luokkahenkeä ja ottaa selvästi kielteinen kanta koulukiusaamiseen – kaikilla sektoreilla.

Meng-tse toteaa: ”Suurin on hän joka ei menetä lastensa sydäntä.”

Hannu Tohila
Uusikaupunki

Työn verotus on tuhonnut kilpailukyvyn

Vanhojen läntisten EU-maiden suurin ongelma on teollisuuden heikko kilpailukyky etenkin Kiinaan verrattuna.

Täällä valmistettujen tuotteiden raaka-aineetkin saattavat maksaa enemmän kuin Kiinassa valmistettu valmis tuote maksaa kuluttajalle kaupassa. On järjetöntä, että täällä kymmenkertaiset nettopalkkakustannukset nousevat jopa 20–30-kertaisiksi, kun huomioidaan kaikki työvoimaan liittyvät verot ja veroluontoiset maksut.

Vielä viime vuosisadan lopulla länsimaitten huomattavasti korkeampi teknologinen taso tasoitti palkkaeroja ja piti kilpailukykymme suhteellisen hyvänä. 2000-luvulla tilanne on muuttunut ratkaisevasti.

Kiina pystyy maailman suurimmilla valuuttavarannoillaan ostamaan mitä tahansa korkean teknologian tuotantokoneita ja jopa kokonaisia tehtaita niin halutessaan. Tästä seuraa se, että kauppataseongelmat vain pahenevat.

Länsimaat velkaantuvat ja työttömyys lisääntyy, mikä osaltaan kiihdyttää velkaantumista. Tämänhetkisessä tilanteessa on eurooppalaisten pankkien ongelmat tietenkin hoidettava, mutta ellei tartuta ongelman varsinaiseen ytimeen, kilpailukyvyn ratkaisevaan parantamiseen, niin ongelmat jatkuvat ja pahenevat.

Verojen periminen kulutusveroina tekisi sen, että halpatuonti joutuisi maksamaan huomattavasti suuremman osan veroistamme. Siirtämällä työn verottaminen kulutuksen verottamiseen vientituotteidemme hinnat laskisivat ja tuontituotteiden hinnat nousisivat. Verotuksen painopisteen muutos olisi tehokkain tapa poistaa kauppataseongelmat.

Yleisestä käsityksestä poiketen on kulutusvero tarkoituksenmukaisesti porrastettuna myös pienituloisille nykyistä veromallia huomattavasti edullisempi. Nykyiset työvoiman käyttöä rasittavat verot ja veroluonteiset maksut jopa yli kaksinkertaistavat työvoimavaltaisten tuotteiden sekä etenkin ruuan ja asumisen hinnat, kun huomioidaan koko tuotantoketju.

Kulutusvero tietenkin pitäisi olla ruuan osalta mahdollisimman pieni – lähiruoka jopa verotonta. Asuntojen arvonlisävero voitaisiin palauttaa takaisin kohtuulliseen summaan saakka kokonaan ja vastaavasti kalliin asunnon hankkija maksaisi arvonlisäveroa tämän rajan ylittävältä osalta. Ei-välttämättömille ylellisyystuotteille voisi olla korkeampi verokanta. Tämä rajoittaisi esimerkiksi ympäristön kannalta haitallisten tuotteiden kuluttamista tehokkaimmin.

Pentti Rotola-Pukkila
Kauhajoki

Uudet testiohjeet monimutkaisia

Kyllä on meillä isäntä saanut tapella uusien antibioottiampullien kanssa, niistä kun nyt saatiin uudet ja hienot versiot meille valiolaisille.

Ruvettiin ihmettelemään, kun aina vaan näyttää antibioottijäämäistä maitoa umpipuikoilla hoidetulle lehmälle, vaikka kaiken järjen (ja eläinlääkärin varoaikaohjeiden) mukaan maidon pitäisi olla puhdasta. Soitto eläinlääkärille paljasti vihdoin sen, että tämä uusi systeemi toimii yhtä huonosti muillakin, ei vain meillä, ja on tilakäyttöön aivan liian tarkka.

Nyt sitten odotellaan uusia, toimivia ja tarpeeksi testattuja ampulleja meijeriltä ja koko ajan joudumme kaatamaan hyvää maitoa (eli rahaa) viemäriin.

Ei siinä mitään, että antibioottia testataan. Hieno homma että meillä Suomessa tällainenkin juttu on olemassa, mutta joku roti tässä sentään pitäisi olla.

Kohta varmaan vaativat maidontuottajilta laborantin tutkinnonkin. Sen verran monimutkaiset nämä uudet ohjeet testaamiseen olivat.

Elise Pihlajaniemi
Nivala

Punaisen lehmän puolesta

Faba myy ayrshiresonnina VR Cigaria, jossa ilmoitetun ho-osuuden lisäksi on saman verran BrownSwissia sekä ripaus liharotua. Älkää siis ihmetelkö tulevaisuuden mustia tai harmaita ayrshirejänne.

Jokainen toki saa käyttää tai jättää käyttämättä haluamansa sonnit, mutta en itse hyväksy, että Faba jättää muiden vieraiden rotujen osuudet kertomatta. Vaikka ovatkin kirjattu b-luokkaan, niiden käyttö esimerkiksi isäsonneina pilaa meidän hienon ayrshiren tai punaisen, joka kyllä omana itsenään pärjää holsteinin rinnalla.

Ei holsteinsonneissa näy samanlaisia sekarotuisia, vaikka suurin osa näistäkin sekarotuisista kuuluisi kantakirjaussäännön mukaan holsteinin lisäluokkaan.

Punavalkoinen

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”. Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

VIERASKOLUMNI

Palveluyhteiskunta?

Meitä lohdutetaan, että samalla kun perinteinen savupiipputeollisuus katoaa halvempien tuotantokustannusten vuoksi Aasiaan, me siirrymme jälkiteolliseen palveluyhteiskuntaan. Kriitikot tosin epäilevät, ettemme voi elää toistemme paitoja pesemällä.

Itse olen samaa mieltä: jos aiomme menestyä, täytyy olla myös tuotantoa. Sekään ei ehkä riitä koko kansaa elättämään, että osaavat nuoret tekevät kiukkuisia tipuja ja muita pelejä maailman kansoille.

Palveluyhteiskunta kuulostaa hyvältä, mutta se taitaa olla samanlaista sanahelinää kuin muukin poliittinen kielenkäyttö. En kajoa tällä kertaa kuntauudistukseen, vanhusten huoltoon, terveydenhoitoon tai muihin suuriin kysymyksiin, kerronpa vain yhden päivän tapahtumia.

Viikko sitten lauantaina matkasimme Lahteen kirjamessuille. Ensin piti ajaa omalla autolla Kouvolaan, 65 kilometriä, jotta pääsisi julkisten kulkuneuvojen äärille. Viikonloppuisin ei ole paikallisliikennettä kahden ilmeisen mitättömän kaupungin, Lappeenrannan ja Kouvolan, välillä, ja VR sulki Taavetin aseman jo vuosia sitten.

Olimme Kouvolassa hiukan ennen yhdeksää, ja junan lähtöön oli puolisen tuntia aikaa. Kahvikin olisi jo maistunut, mutta molemmat asemanseudun kahvilat avaavat ovensa viikonloppuna vasta kymmeneltä!

Kyllä Kouvolan tapaisella risteysasemalla, jolla ihmiset joutuvat joskus odottelemaan pitkäänkin junanvaihtoa, pitäisi olla kahvilapalvelut koko sen ajan kun on junaliikennettäkin, aamuvarhaisesta iltamyöhään. No, Lahteen on vain reilun puolen tunnin junamatka, käydään kahvilla siellä.

Lippujen ostoa varten olisi ollut tarjolla automaattikin, mutta kun lipunmyynti oli avoinna, ostimme liput sieltä. Siellä palvelu oli ystävällistä.

Junassa ehti sitten tavaamaan, mitä lipuissa lukee: ”Lippu on voimassa vain lippuun merkityllä junavuorolla. Muutos: ennen junanlähtöä tai viim. 24 h lähdön jälkeen (5 e), ei hyvitystä halvempaan. Peruutus: ennen junan lähtöä tai viim. 24 h lähdön jälkeen (10 e).”

Ei hyvän matkan toivotuksia tai kiitoksia, vain ukaaseja ja sakkohintoja. VR:lle matkustaja tuntuu olevan kiusa, joka kelpaa vain maksajaksi. Kokemukseni mukaan konduktöörit kuitenkin usein ymmärtävät matkustajaa paremmin kuin VR:n toimistobyrokraatit.

Lahdessa kävelimme Vesijärvenkatua kohti Sibeliustaloa. Lopulta huomasimme ikkunan takana ihmisiä kahvilla: kahvila Sinuhe, mutta mistä sinne mennään? Löysimme lopulta sinne tavaratalon mikä lie pääoven kautta. Kahvi ja leivokset olivat hyviä, mutta sisustus steriilin kalsea. Palveluhengestä kertoi lappu: ”Meille pieni apu suokaa, astiat tiskikärryyn tuokaa” – kait meidän olisi pitänyt pöytäkin pyyhkiä!

Messuilta palatessamme poikkesimme syömään samalla kadulla pieneen thairavintolaan, jossa kodikas henki ja ystävällinen palvelu sai asiakkaatkin keskustelemaan keskenään. Havainnon voi yleistääkin: mitä pienempi liike, sitä parempi palvelu.

Tämän yhden matkan kokemukset kertovat sen, mihin ollaan menossa. Aja itse, maksa automaatilla, kanna tiskisi, siivoa jälkesi... Sitäkö se jälkiteollinen palveluyhteiskunta tarkoittaakin?

Kauas, kauas palvelut karkaavat...

SEPPO VUOKKO
on luontokirjailija Savitaipaleelta.

VIIKON EKOTEKO

Iso ei merkitse toimivaa

Presidentin vaalin jälkeen tuli ”suuri jytky”, enkä puhu nyt vaalimenestyksestä. Aivan tarkoituksellisesti kuntarakenneuudistuksen kuntaliitoshankkeen mittakaava oli jätetty hallituksen toimesta julkistettavaksi vasta vaalien jälkeen.

Pohjois-Pohjanmaan 34 kuntaa muodostaisivat jatkossa viisi kuntaa. Oulun alueelle muodostuisi yksi kunta, johon kuuluisivat jo aikaisemmin liitokseen myöntyneet, 2013 alusta liittyvät uuden Oulun kunnat Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii sekä liitoksesta kieltäytyneet kunnat, Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos ja Tyrnävä kuin myös hatusta nykäistyt Pudasjärvi, Utajärvi ja Vaala.

Kuntaliitoksen jälkeen Oulussa olisi yli 250 000 asukasta, eli lähes saman verran kuin Espoossa, erona vain välimatkaerot ja asukasmäärältään suurten naapurien puute.

Espoo voi hyvin ja kukoistaa, mutta meillä Oulun alueella ongelmaksi tulevat välimatkat ja toimivien edullisten liikenneyhteyksien puute. Kaikkein heikommassa asemassa tulevat olemaan Pudasjärvi, Utajärvi ja Vaala.

Tällä hetkellä Oulussa on yli 141 000 asukasta ja laajan uuden Oulun alueella noin 117 000. Oulun kaupungin valtuusto tulee kasvamaan 250 000 asukkaan ylittyessä 75 jäseneen. Valtuutettujen kokonaismäärä siis laskee tämänhetkisestä.

Jokainen kunta päättää tällä hetkellä itse, mitä valtuutetuille maksetaan. Vaikka tätä organisaation keventämistä pidetään resurssien säästämisenä, asia ei käy yksyhteen, vaan tälläkin hetkellä Oulun kaupunki maksaa valtuutetuilleen huomattavasti suurempia kokouspalkkioita kuin ympäristökunnat. Säästöt siis kyseenalaistuvat, mutta valtuuston työmäärä kyllä kasvaa.

Nykyisten ympäristökuntien vaikuttamismahdollisuudet jäävät alueella erittäin heikoiksi. Tästä pääsemmekin siihen kysymykseen, josta Kempeleen kunnanvaltuutettu Jukka Kolmonen puhui Kalevassa 15.2.2012, miten Pudasjärven Pärjänsuolla elävä vanhus tulee kuulluksi suuren Oulun valtuustossa ja miten hänen palvelunsa pystytään turvaamaan jatkossa? Tähän kysymykseen ei riitä vastaukseksi ”kyllä ne pystytään turvaamaan”.

Me vaadimme asiantuntijoilta selkeitä laskelmia ja suunnitelmia, miten lähipalvelut uudessa Oulussa turvataan. Mummo ei voi matkustaa saamaan lähipalvelua Myllyojan terveyskeskukseen, vai mitä?

Sirkka-Liisa Ikkala (ent. Pinola)
kunnanvaltuutettu
Kempele